บทคัดย่อดึงจากฐานข้อมูล จัดหน้าด้วยระบบอัตโนมัติ ไม่ใช่ต้นฉบับจากผู้เผยแพร่

ชื่อเรื่อง นวัตกรรม / วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) เรื่อง
โรงเรียนสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยรูปแบบ SNW Model

ผู้วิจัย นายพงษ์พันธ์ โมห้างหว้า

ปีการศึกษา 2567

บทคัดย่อ

การจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นกระบวนการสำคัญในการจัดการเรียนรู้ทางการศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืนสู่การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และผู้ปกครองที่ค่อยให้การสนับสนุนการศึกษาที่ดีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนทั้งภายในและภายนอก เพื่อหล่อหลอมให้นักเรียนเป็นพลเมืองดีที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมโลก การจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การดำเนินงานตามนโยบายและการปฏิรูปการศึกษาบรรลุผลสำเร็จและยังเป็นการสร้างความตระหนักในด้านสิ่งแวดล้อมแก่นักเรียน โดยมีเป้าหมายของการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อให้โรงเรียนมีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน ทั้งยังส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติการทำงาน เพื่อตนเอง ครอบครัวโรงเรียน ชุมชน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง และเกิดความตระหนักในสิ่งแวดล้อม (นนทนันท์ เพิ่มขึ้น ; ๒๕๕๘)

การจัดการเรียนรู้ โดยวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ดำเนินงานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โรงเรียนสนมวิทยาคาร มีหลักในการดำเนิดงานโดย ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และจัดสิ่งแวดล้องที่มีอยู่ในโรงเรียนให้เหมาะสมกับผู้เรียนให้มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นสภาพแวดล้อมที่ดี บรรยากาศในห้องเรียนที่สวยงาน สุขาดีมีความสุข ตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ร่วมถึงกับปลูกฝังการเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมในเรื่องการต้านทุจริตที่โรงเรียนให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก รวมไปถึงการอบรมสั่งสอนให้ผู้เรียนได้มีพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านคุณธรรมจริยธรรม ให้รู้จักแก้ปัญหา ทำงานมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม สามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมและมีเหตุผลในการตัดสินใจ ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญในการช่วยในการจัดการเรียนรู้ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โรงเรียนสนมวิทยาคาร จึงได้ร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มีความพร้อมด้านสิ่งแวดล้อม ปรับปรุงภูมิทัศน์ ให้เพียงพอต่อความเหมาะสมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน และเป็นแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติที่สวยงาม ซึ่งบริเวณภายในโดยรอบโรงเรียนสนมวิทยาคารมีการปลูกไม้ยืนต้นขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ อย่างเป็นระเบียบ มีความร่มรื่น สวยงาม สะอาด และปลอดภัย นอกจากจะสะดวกในด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนแล้ว ยังใช้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ นั่งอ่านหนังสือ นั่งสนทนาแล้ว ยังสร้างบรรยากาศให้โรงเรียนสนมวิทยาคาร สวย น่าอยู่ น่าดู น่าทำงานได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ “เรียนดี มีความสุข”

นวัตกรรม SNW model เป็นรูปแบบการดำเนินงานที่เน้นการจัดการบริบทแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มีบรรยากาศที่ดี เอื้อต่อการเรียนรู้ และเป็นแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติที่สวยงามให้กับผู้เรียน รวมถึงสามารถอำนวยความสะดวกให้หน่วยงานอื่นเข้ามาใช้บริการสถานที่ด้วยความพร้อมอย่างรอบด้าน โดยดำเนินการผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา ในการให้ความร่วมมือของทุกภาคส่วนเพื่อให้บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนสนมวิทยาคาร มีความสวยงาม น่าอยู่ และขับเคลื่อนโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อกรพัฒนาที่ยั่งในให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ตามรูปแบบบรงจร PDCA ซึ่งประกอบด้วย

S : Sustainability Education การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมพลังผู้เรียนให้สามารถตัดสินใจอย่างมีข้อมูล และมีการกระทำที่มีความรับผิดขอบต่อความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา

N : Network การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ คือ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง นักเรียน และหน่วยงานภายนอก ในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาสู่โรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนช่วยเหลือ แนะนำ และร่วมกันสร้างสรรค์บริบทแวดล้อมในสถานศึกษาให้เกิดความยั่งยืน ความสวยงาม รวมถึงสามารถให้หน่วยงานภายนอกที่มีความประสงค์จะใช้สถานที่เพื่อการดำเนินงาน จัดโครงการ กิจกรรม สามารถดำเนินงานด้วยความราบรื่น เรียบร้อย ไม่มีอุปสรรคในเรื่องสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ และภูมิทัศน์ต่าง ๆ

W : Well-context การจัดการบริบทที่เหมาะสม คือ การจัดการพื้นที่ให้มีสิ่งแวดล้อมที่สวย น่าอยู่ มีความปลอดภัย มีบรรยากาศที่ดี มีสภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่กระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงมีแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ และมีการบริหารจัดการทรัพยากรตามโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี ที่เกี่ยวกับข้องกับการพัฒนาบริบทอาคารสถานที่เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

นวัตกรรมโรงเรียนสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยรูปแบบ SNW Model เกิดผลการดำเนินงานดังนี้

ผลที่เกิดกับผู้เรียน

๑. ผู้เรียนมีบรรยากาศทางการเรียนรู้ในด้านสิ่งแวดล้อมที่ดี มีบริบทสวยงาม ห้องเรียนเป็นระเบียบ สะอาด มีความปลอดภัย รวมทั้งมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเอื้อต่อการเรียนรู้

๒. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในหลักการดำเนินงานขับเคลื่อนโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนเกิดเป็นลักษณะนิสัยที่ดี และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน

๓. ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม โครงการ รวมถึงได้เห็นความสำคัญของสภาพแวดล้อมที่ยั่งยืน

ผลที่เกิดกับสถานศึกษา

๑. สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ชุมชน หน่วยงานอื่น และเป็นแหล่งศึกษาดูงานด้านความสะอาด ร่มรื่น ตามอัตลักษณ์ของโรงเรียน

๒. สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมที่ดี ห้องเรียนสะอาด บรรยากาศเอื้ออำนวยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สะดวก และพร้อมที่จะให้ครูและนักเรียนใช้งานได้ตลอดเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลที่เกิดกับชุมชน

๑. ชุมชนสามารถเข้าศึกษาดูงาน แหล่งเรียนรู้โรงเรียนสนมวิทยาคารที่สะอาด สวยงาม และน่าอยู่ เพื่อเป็นแนวทางและสร้างสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนได้

๒. ชุมชนให้ความร่วมมือในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน ทำให้เกิดความสามัคคีในชุมชน

๓. ชุมชนให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมและส่งเสริมนักเรียนในด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการนำรูปแบบการดำเนินงานไปใช้

โรงเรียนสนมวิทยาคารได้นำรูปแบบ SNW Model ในการขับเคลื่อนโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนจนเกิดการดำเนินงานโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายได้การควบคุมและตรวจสอบการดำเนินงานของวงจรคุณภาพ (PDCA) มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน ซึ่งปรากฏผลให้สถานศึกษาได้รับรางวัลเป็นที่ประจักษ์

ที่อยู่อ้างอิง (URL) : https://publish.vichakan.net/show/1010
วันที่ดำเนินการเผยแพร่ : 14 กุมภาพันธ์ 2568
พิมพ์ : วันที่ 11 พฤศจิกายน 2569 เวลา 05.23 น.